

HISTORIA SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ POKOJU W STOCZKU KLASZTORNYM

POWSTANIE MIEJSCOWOŚCI

Stoczek Klasztorny jest położony na północy Polski pomiędzy Olsztynem a Bartoszycami, 12 kilometrów na wschód od Lidzbarka Warmińskiego. Ta stara miejscowość, pierwotnie nazywana Springborn, czyli Źródło, liczy już ponad 670 lat, a została założona w 1349 roku przez biskupa warmińskiego Hermana z Pragi.

OKOLICZNOŚCI POWSTANIA ŚWIĄTYNI POKOJU

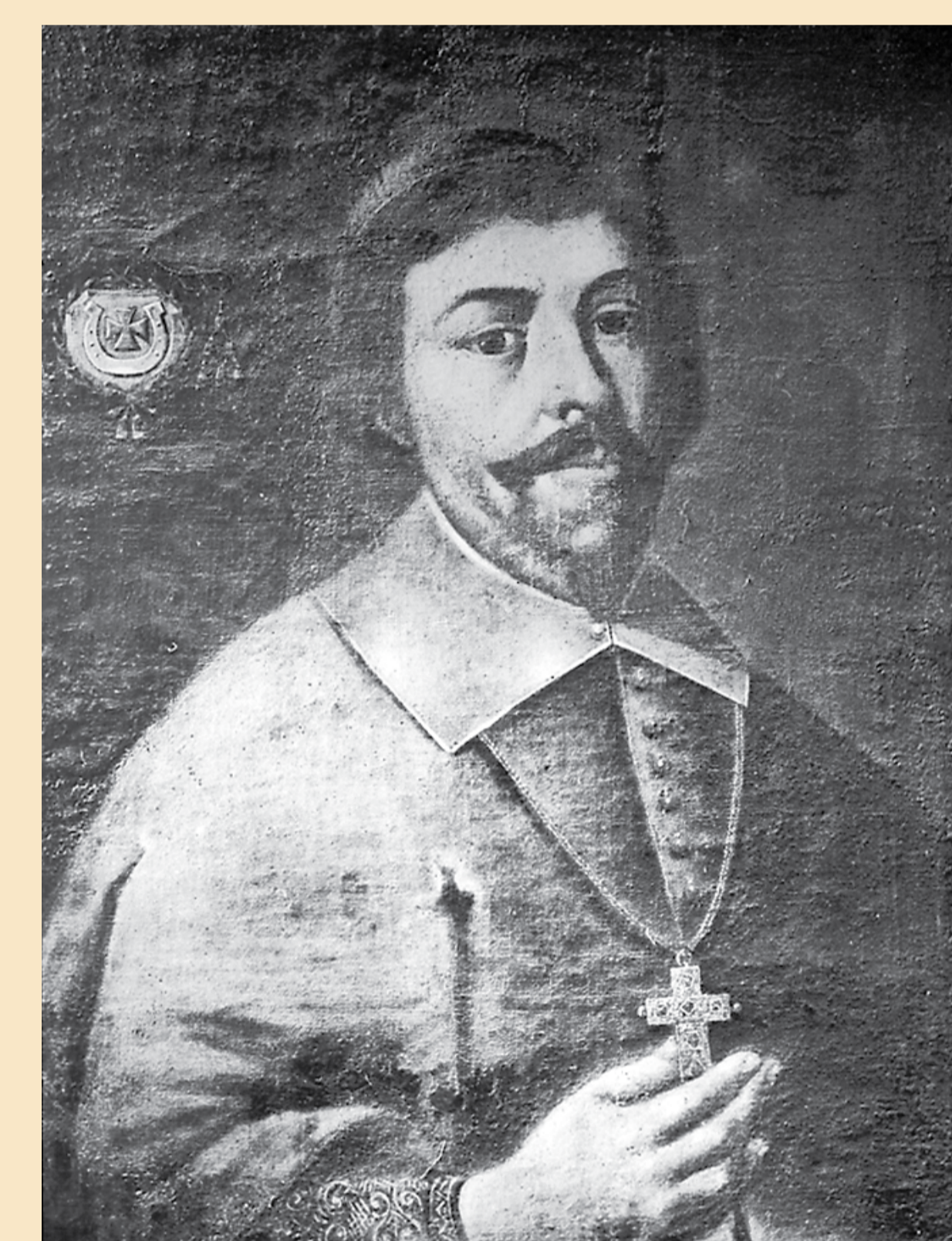
Powstanie sanktuarium w jego obecnej formie wiąże się z XVII-wieczną sytuacją polityczną Rzeczypospolitej, nękanej wojnami z Rosją, Turcją i Szwecją. Istotną rolę odegrała także głęboka pobożność maryjna bpa Mikołaja Szyszkowskiego. Północne rejony Rzeczypospolitej, obejmujące kluczowe miasta i porty, zostały zajęte przez Szwedów. Choć w 1629 r. zawarto w Starym Targu sześćoletni rozejm między Rzeczypospolitą a Szwecją, część diecezji warmińskiej wciąż pozostawała pod okupacją, co było wielkim zmartwieniem urzędującego wówczas bpa Mikołaja Szyszkowskiego. Zobowiązał się on do wybudowania w swojej diecezji świątyni ku czci Matki Bożej, jeśli nastanie upragniony pokój.

Gdy 12 września 1635 r. w Sztumskiej Wsi (na mocy kolejnego 26-letniego rozejmu ze Szwecją) Rzeczpospolita bez wojny odzyskała terytoria na Pomorzu i w Prusach, biskup dotrzymał swojej obietnicy. W latach 1639-1641 wybudował w Stoczku jako dar wdzięczności świątynię w formie rotundy, z kopułą, na wzór bazylik rzymskich.

SPROWADZENIE OBRAZU MATKI BOŻEJ Z RZYMU I PRZYBYCIE BERNARDYNÓW

Do nowego kościoła bp Szyszkowski w 1640 r. sprowadził z Rzymu, z Bazyliki Matki Bożej Większej kopię obrazu Ocalenie Ludu Rzymskiego (Salus Populi Romani), a opiekę nad sanktuarium powierzył bernardynom z Barczewa, dla których wybudował drewniany klasztor. Wkrótce jednak klasztor okazał się za mały i następny biskup warmiński Jan Stefan Wydźga w 1666 r. (w 700. rocznicę chrztu Polski) ufundował większy, murowany klasztor. Fakt ten upamiętnia wmurowana we frontową ścianę kamienna tablica z napisem: *„Na chwałę Wielkiej Bożej Rodzicielki i tych wszystkich, którzy z zakonu serafickiego przelali krew za Chrystusa, klasztor ten zbudował w 1666 roku przy Świątyni Pokoju Matki Boskiej Stoczkowskiej Jan Stefan Wydźga, biskup warmiński. Jego mieszkańcy niech się starają, aby z tego źródła pokoju płynęły rzeki pokoju, nie zaś waśni.”*

ROZBUDOWA ŚWIĄTYNI I KLASZTORU – ROZWÓJ KULTU MATKI BOŻEJ

Wkrótce, ze względu na dużą liczbę napływających pielgrzymów, kościół okazał się za mały i trzeba go było powiększyć. Dokonał tego przełożony klasztoru o. Chryzostom Watson, dzięki wsparciu bpa Teodora Potockiego. W latach 1708-1711 świątynię otoczono krużgankami, a w narożnikach umieszczono kaplice: św. Walentego, św. Jana Nepomucena, św. Kajetana i Krzyża Świętego. Następnie przystąpiono do powiększania kościoła,

dobudowując prostokątne prezbiterium. Wystawiono też wysoką wieżę, w której umieszczono 3 dzwony: św. Franciszka, Wielkiej Matki Bożej Maryi i św. Anny. Obraz Matki Bożej zainstalowano w nowym ołtarzu, wykonanym przez Krzysztofa Peuckera, który także był budowniczym głównego ołtarza w Świętej Lipce. W latach 1716-1717 ponownie rozbudowano klasztor, nadając mu kształt podkowy przylegającej do krużganków. Ze szczególną troską zadbano o urządzenie zakrystii i refektarza, a przy ozdabianiu sanktuarium pracowali wybitni artyści. Malarz Maciej Meyer w 1736 r. na sklepieniu krużganków namalował sceny ze Starego Testamentu, a w 1742 r. rzeźbiarz tyrolski Krzysztof Perwanger wykonał w krużgankach 14 stacji Drogi Krzyżowej w formie płaskorzeźb ze stiuku, a dla kościoła wyrzeźbił figury św. Franciszka z Asyżu i św. Piotra z Alkantary oraz krzyż ustawiony na łuku łączącym kopułę z prezbiterium.

Olsztyński złotnik Jan Gesse, twórca sukienki dla Dzieciątka z obrazu gietrzwałdzkiego, wykonał srebrne szaty i korony dla cieszącego się wielkim kultem obrazu św. Anny Samotrzeciej, który znajduje się w bocznym ołtarzu. Warto zwrócić także uwagę na oryginalną ambonę i balustradę, które wykuł z żelaza Herman Katenbringk, artysta-kowal

z Dobrego Miasta. Za sprawą różnych dobrodziejów sanktuarium wyposażono w bogate szaty i naczynia liturgiczne. Wraz z wyposażaniem zadbano o wprowadzenie uroczystości odpustowych i założono bractwa. Sanktuarium w Stoczku stało się ośrodkiem życia religijnego i patriotycznego. Dla wielu zaszczytem było przyjęcie sakramentu małżeństwa przed obrazem Matki Bożej, a także złożenie zwłok w podziemiach świątyni (spoczywał tutaj m.in. kasztelan kijowski Stanisław Potocki, brat bpa Teodora Potockiego). Obecnie krypta jest pusta.

SANKTUARIUM W CZASIE ZABORU PRUSKIEGO

Na skutek pierwszego rozbioru Rzeczypospolitej w roku 1772 Stoczek znalazł się pod zaborem pruskim. Na mocy dekretu kasacyjnego z 30 października 1810 r. władze pruskie przejęły na skarb państwa posiadłość ziemską, obejmującą 12 hektarów gruntów, klasztor i świątynię, a 4 kwietnia 1826 r. w obecności tysięcy wiernych sanktuarium zostało zamknięte. Po 15 latach zwrócono kościołowi obiekty sakralne, ale były one zdewastowane i ograbione. W 1870 r. do Stoczka przybyli misjonarze św. Wincentego à Paulo z Kolonii, jednak po trzech latach, podczas kulturkampfu, zostali

wydaleni do Francji. Opiekę nad sanktuarium stoczkowskim przejęli księża diecezjalni. Po przeprowadzeniu koniecznych remontów zorganizowano przy sanktuarium dom rekolekcyjny, z którego początkowo korzystali tylko księża, potem nauczyciele katoliccy, a w latach następnych odprawiali tu swoje rekolekcje studenci, uczniowie klas gimnazjalnych oraz młodzież męska. W 1909 r. ks. Andrzej Boenigk, rektor kościoła i dyrektor klasztoru, uznał za konieczne nadbudowanie jeszcze jednego piętra nad klasztorem, a przed wejściem do kościoła dobudował kruchtę, ozdobioną dziełem Lamberta Piedboeufa z Akwizgranu – płaskorzeźbą z piaskowca, przedstawiającą scenę Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny. Ksiądz Andrzej zabiegał również o przekazanie świątyni i klasztoru bernardynom, którzy na prośbę bpa Augustyna Bludau na nowo objęli stoczkowskie sanktuarium. Uczynili to bernardyni z prowincji św. Jadwigi ze Śląska dnia 18 października 1920 r. Wówczas do Stoczka przybyło dwóch kapłanów i czterech braci zakonnych.

POWRÓT STOCZKA DO POLSKI

Po zakończeniu II wojny światowej w 1945 r. Stoczek razem z całą Warmią, po 173 latach zaborów, powrócił do Polski. Niemiecka nazwa „Springborn” została zastąpiona polską – „Stoczek” z dodatkiem „Klasztorny” (używane jest również określenie „Warmiński”). Po opuszczeniu Stoczka przez bernardynów i repatriacji ich wraz z ludnością niemiecką do Niemiec, stoczkowską świątynią zaopiekował się ks. Jan Wronka, proboszcz z Kiwit. W kwietniu 1946 r. do Stoczka przybyli polscy bernardyni, aby posługiwać w sanktuarium, jednak z powodu różnych trudności musieli zrezygnować z tej posługi i po 7 latach opuścili Stoczek, a opiekę duszpasterską ponownie sprawował ksiądz proboszcz z Kiwit. Klasztor natomiast zajęły władze państwowe, które uznały go za swą własność jako „mienie poniemieckie”. Sytuacja polityczna i brak odpowiedniego duszpasterstwa sprawiły, że sanktuarium nie mogło służyć pielgrzymom, a dla nowych mieszkańców Warmii miejsce to było jeszcze nieznane. Pomimo tych trudności i uwarunkowań polityczno – społecznych kult Matki Bożej był podtrzymywany i znajdował coraz więcej miejsca w sercach nowych mieszkańców Warmii. Z biegiem lat sanktuarium odzyskiwało blask i stało się ważnym miejscem duchowego odrodzenia.

UWIEŻNIENIE BŁ. STEFANA WYSZYŃSKIEGO

Kardynał Stefan Wyszyński, Prymas Polski, był nieugiętym pasterzem, który z całkowitym oddaniem strzegł powierzonej sobie owczarni. Niestrudzenie bronił Kościoła przed niebezpieczeństwami, które mu zagrażały ze strony komunizmu. Wobec szantażu i różnego rodzaju politycznych nacisków odpowiadał niezmiennie: *„Rzeczy Bożych na ołtarzach cesarza składać nam nie wolno. Non possumus! [Nie możemy]”*. Władze komunistyczne postanowiły aresztować Prymasa, mając nadzieję, że w ten sposób rozbiją jedność polskiego Kościoła. Zamiar zrealizowano w nocy 25 września 1953 r. Funkcjonariusze Urzędu Bezpieczeństwa wtargnęli do mieszkania Prymasa przy ul. Miodowej w Warszawie i wywieźli go do Rywałdu Królewskiego koło Grudziądza. Dnia 12 października 1953 roku przewieziono Prymasa do Stoczka Klasztornego, w którym warunki uwięzienia okazały się bardzo trudne. Dwupiętrowy budynek klasztorny był zniszczony, pozbawiony ogrzewania. Ściany wewnętrzne mokre, kamienne posadzki strasznie zimne. Woda ściekała ze ścian. Zimą ściany zamieniały się przez to w lodowate tafle. *„Od dnia przyjazdu do Stoczka, do końca pobytu ani w dzień, ani w nocy nie rozgrzałem stóp”* - wyznał ks. Prymas. W czasie pobytu w stoczkowskim więzieniu, w uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP, 8 grudnia 1953 r., przed obrazem Świętej Rodziny ks. Prymas złożył akt osobistego oddania się Matce Najświętszej w macierzyńską niewolę. Przygotowywał się do złożenia tego aktu przez trzy tygodnie. Przy okazji tego wydarzenia zapisał w swoim dzienniku: *„Oddałem się dziś przez ręce mojej najlepszej Matki w całkowitą niewolę Chrystusowi Panu. W tym widzę łaskę dnia, że sam Bóg stworzył mi czas na dokonanie tego radosnego dzieła.”* Ks. Prymas przebywał w Stoczku przez blisko rok. W dniu 6 października 1954 r. został przewieziony do Prudnika Śląskiego, potem do Komańczy. Uwolniony dopiero 28 października 1956 r., powrócił do Warszawy.

OKOLICZNOŚCI PRZYBYCIA KSIĘŻY MARIANÓW DO STOCZKA

W 1957 r. na zaproszenie bpa Tomasza Wilczyńskiego, ordynariusza olsztyńskiego, do Stoczka Klasztornego przybyli księża marianie. Wywiezieni w lipcu 1954 r. z Bielan warszawskich do Gietrzwałdu, za zgodą ojca prowincjała Władysława Łysika, rozpoczęli postugę duszpasterską w Stoczku w bardzo trudnym powojennym okresie. Jako pierwszy do Stoczka na pobyt czasowy przybył marianin ks. Zenon Rostół. Od 17 do 22 marca 1957 r. na zaproszenie ks. Antoniego Orłowicza, proboszcza parafii w Kiwitach, do której należał Stoczek, przybył marianin ks. Jan Karbasz z Gietrzwałdu i prowadził rekolekcje wielkopostne w Stoczku, Krekolach i Kiwitach. Niespodziewanie 3 kwietnia 1957 r. otrzymał nominację od biskupa olsztyńskiego na administratora parafii Kiwity i Krekole, wraz z kościołami w Samolubiu, Sułowie i Stoczku. Od początku przybycia do Stoczka marianie nieśli pomoc duszpasterską również okolicznym parafiom.

POWRÓT PRYMASA DO MIEJSCA INTERNOWANIA

Niespełna 4 lata po opuszczeniu stoczkowskiego więzienia Prymas powrócił do miejsca swego internowania. Wizyta w diecezji warmińskiej trwała od 28 kwietnia do 2 maja 1958 r. Jej celem było bliższe spotkanie z duchowieństwem i ludnością diecezji. Dla mieszkańców niewielkiej wioski na Warmii był to niewątpliwie ogromny zaszczyt, że Prymas Polski odwiedził ich progi. Kardynał przybył do Stoczka o godz. 14.30 i przebywał do godz. 17.00. Z tamtejszej wizyty zachowały się wspomnienia świadków, m.in. ks. prob. Jana Karbasza oraz wpis Prymasa do księgi pamiątkowej i zdjęcia. Na podstawie relacji ks. Karbasza wiemy, jak wyglądał przebieg wizytacji kard. Wyszyńskiego w Stoczku.

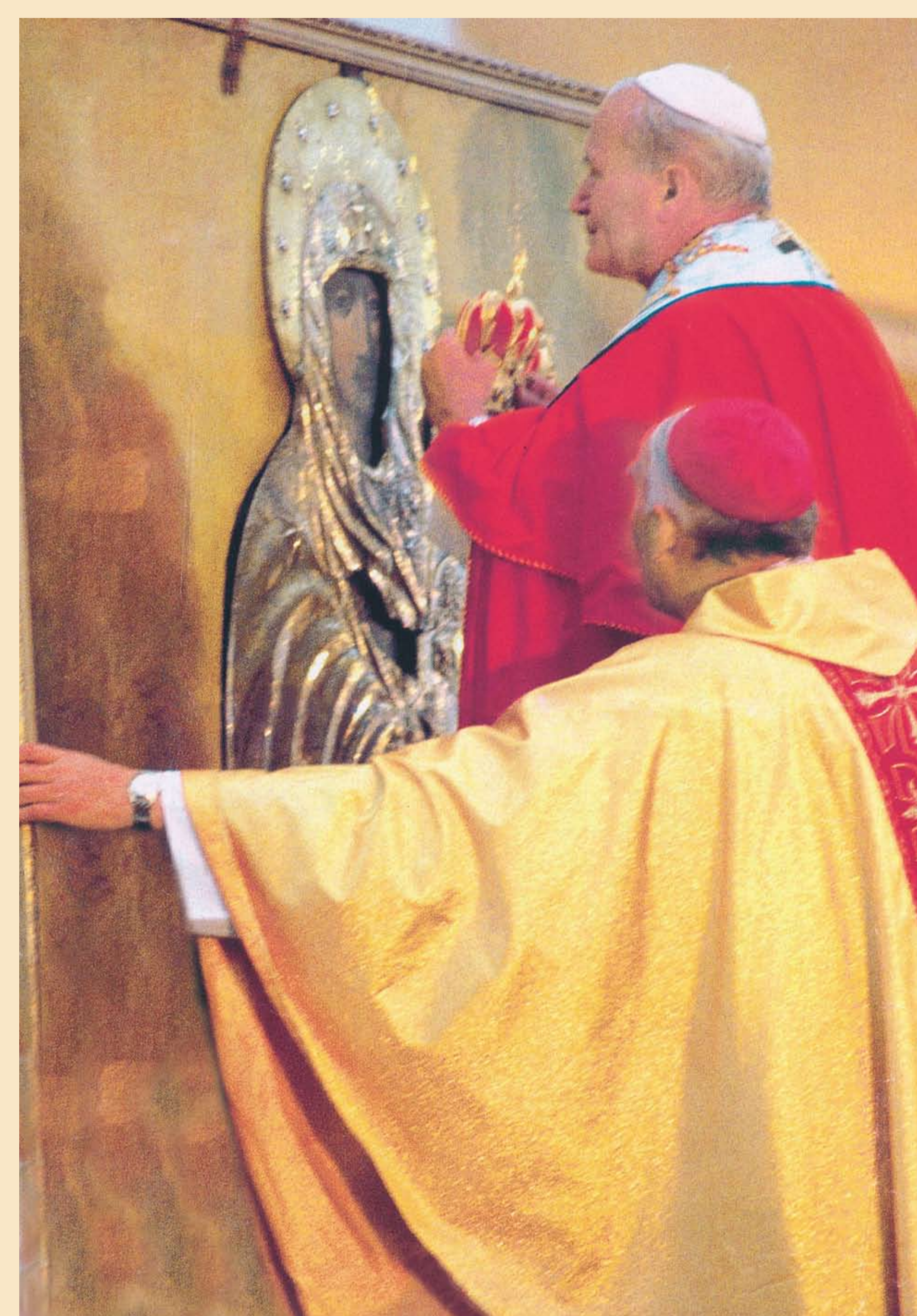
TROSKA PRYMASA JÓZEFA GLEMPA O SANKTUARIUM

W 1979 r. bp Józef Glemp, w rocznicę zakończenia i rozpoczęcia II wojny światowej, ustanowił diecezjalne dni modlitw o pokój na świecie (9 maja i 1 września), a w dniu 4 marca 1981 r. ustanowił przy sanktuarium samodzielną parafię, która obecnie liczy ponad 700 osób. Rok później, 22 maja 1982 r., Prymas Polski Józef Glemp odwiedził sanktuarium i dokonał poświęcenia epitafium kard. Stefana Wyszyńskiego. Na centralnym pionowym ramieniu artysta Wawrzyniec Samp umieścił postać Prymasa Tysiąclecia dźwigającego krzyż. Na epitafium znajdują się napisy: „W celi klasztoru Stoczek Warmiński przebywał więzień Stefan Kardynał Wyszyński Prymas Polski, 12 X 1953 - 6 X 1954. Matce Pokoju oddał się 8 XII 1953”, „Siedząc w więzieniu w Stoczku Warmińskim, zrozumiałem znaczenie Matki Najświętszej w Kościele jako siły jednoczącej... Wtedy to oddałem się w Jej Macierzyńską Niewolę. Prymas Stefan Wyszyński”. Na dole pod postacią widnieje napis informujący, kto był darczyńcą: „Nauczycielowi Narodu wraz z Warmią i Mazurami pamięć i cześć. Józef Glemp Prymas Polski, 22 V 1982”.

KORONACJA OBRAZU MATKI BOŻEJ

Ukoronowanie maryjnego obrazu to potwierdzenie kultu, którym jest otaczany przez wiernych. Wyraża cześć, miłość i wdzięczność wobec Boga za jego decyzję o powstaniu sanktuarium i Maryi za Jej macierzyńską troskę nad przybywającymi do niego pielgrzymami. Potrzebną dokumentację do koronacji obrazu opracowali bp Jan Obłak i bp Julian Wojtkowski. Przygotowaniem obrazu i nowych koron zajął się kustosz sanktuarium, ks. Eugeniusz Kamiński MIC. Nowe korony ufundował ks. infułta Stefan Zajkowski, kapelan w Armii Polskiej gen. Andersa, a wykonali je Andrzej Dec i Marek Woszczyk z Warszawy. Uroczystej koronacji dokonał św. Jan Paweł II dnia 19 czerwca 1983 r. podczas Mszy Świętej na Jasnej Górze. Wzięło w niej udział kilkadziesiąt tysięcy wiernych z diecezji warmińskiej. W homilii Ojciec Święty powiedział o koronowanym obrazie ze Stoczka: „*Mam teraz włożyć papieskie korony na skronie Jezusa i Maryi w obrazie z sanktuarium w Stoczku, Diecezji Warmińskiej. Tym aktem wyrażam dziękczynienie Matce Pokoju za trzysta z górą lat opieki nad Świętą Warmią, która na przestrzeni dziejów i zmiennych losów historii dochowała wierności Chrystusowi i Jego Kościołowi. Stoczek Warmiński znany jest nam również jako miejsce uwięzienia Kardynała Stefana Wyszyńskiego w latach 1953-1954. Tam właśnie Prymas Tysiąclecia ułożył Akt osobistego oddania się Matce Najświętszej i tam też dokonał tego oddania w dniu 8 grudnia 1953 roku. [...] Wszystkich was zawierzam Matce Pokoju. [...]. Niech Maryja będzie z wami przez dalsze lata i pokolenia, przybliżając wam Chrystusa i Jego królestwo: królestwo łaski i prawdy, królestwo wiary, nadziei i miłości, królestwo życia wiecznego.*” Podczas koronacji marianie usłyszeli słowa Papieża, które stały się programem codziennej postęgi w sanktuarium: „Wypraszaście pokój dla całej ziemi”.

UROCZYSTOŚCI DZIĘKCZYNNE ZA DAR KORONACJI OBRAZU MATKI BOŻEJ

Po koronacji obraz wrócił do Stoczka i rozpoczęły się przygotowania do dziękczynnej uroczystości pokoronacyjnej, którą wyznaczono na 28 sierpnia 1983 r. Uczestniczyło w niej ok. 50 tysięcy wiernych, biskupi warmińscy i z sąsiednich diecezji, księża i siostry zakonne. Mszy Świętej przewodniczył ks. abp Bronisław Dąbrowski. Gospodarz miejsca, bp Jan Obłak, witając wszystkich, zwrócił uwagę na fakt, że wśród kilku znanych na Warmii, Mazurach i Powiślu obrazów Matki Bożej tylko jeden został osobiście koronowany przez Papieża – obraz Matki Pokoju ze Stoczka. Na zakończenie uroczystości bp Obłak zawierzył diecezję warmińską stoczkowskiej Matce Pokoju. Papieska koronacja otworzyła nowy etap w rozwoju kultu Matki Pokoju. Wiele parafii diecezji warmińskiej przeżyło nawiedzenie kopii stoczkowskiego obrazu. Liczne kopie trafiły nie tylko do kościołów w Polsce, lecz także do Watykanu, Brazylii, Rwandy, Urugwaju, Niemiec, Rosji, Białorusi, Ukrainy, Norwegii i innych krajów. Jedną z nich przyjęła parafia w Siekierkach nad Odrą, gdzie powstało Nadodrzańskie Sanktuarium Pokoju. Do roku 2004 do różnych miejsc w kraju i za granicą powędrowało 80 kopii obrazu Matki Bożej ze Stoczka.

ŚWIĄTYNIA W STOCZKU BAZYLIKĄ MNIEJSZĄ

Z uwagi na godność stoczkowskiej świątyni, jej znaczenie historyczne, liturgiczne i duszpasterskie św. Jan Paweł II w dniu 19 maja 1987 r. włączył ją w poczet bazylik mniejszych. Uroczystej proklamacji bulli papieskiej dokonał bp Edmund Piszcz podczas uroczystości odpustowych ku czci Matki Bożej Pokoju 30 sierpnia 1987 r. Bazylika mniejsza to tytuł honorowy, nadawany przez papieża lub w drodze prawa zwyczajowego, który otrzymują kościoły wyróżniające się wartością zabytkową, liturgiczną, pielgrzymkową i duszpasterską. Posiadają go obecnie znacznie większe kościoły katedralne, kolegiackie i klasztorne, a także znane sanktuaria maryjne. Przywilejem bazylik jest uzyskanie odpustu zupełnego w czasie ich nawiedzenia w następujące dni: uroczystość Apostołów Piotra i Pawła (29 czerwca), święto tytułu, święto Porcjunkuli (2 sierpnia) i jeden raz w ciągu roku w dniu określonym według uznania, pod zwykłymi warunkami: odbycia spowiedzi sakramentalnej, przyjęcia Komunii Świętej, odmówienia modlitwy w intencjach wyznaczonych przez papieża.

POŚWIĘCENIE NOWEJ SZATY WOTYWNEJ

W 2012 r. z obrazu Matki Bożej Pokoju skradziono barokową szatę, którą ufundował w 1687 r. bp Michał Radziejowski jako wotum wdzięczności za zwycięstwo króla Jana III Sobieskiego nad Turkami pod Wiedniem. Szaty nie odnaleziono, wobec czego księża marianie rozpoczęli zbiórkę na zakupienie nowej. Dnia 19 czerwca 2013 r., w 30. rocznicę koronacji obrazu Matki Bożej, ks. infułat Adolf Setlak poświęcił nową szatę wotywną, wykonaną w gdańskiej pracowni „Drapikowski Studio”. Wykonana ze srebra, zgodnie z XVII-wieczną techniką „bozzetto”, symbolizuje czystość i niewinność Maryi. Kwiaty na szacie nie są jedynie dekoracją, symbolizują zarówno samą Maryję jak i Jej liczne cnoty. Umieszczona na lewym ramieniu Maryi gwiazda wskazuje na Jej dziewictwo. Z kolei na czole widoczny krzyż wskazuje na szczególną więź i relację pomiędzy Matką a Synem, których Serca złączone są nie tylko miłością, ale i cierpieniem. Na lamówce maforionu umieszczono słowa zawierzenia bł. Stefana Wyszyńskiego: „Soli Deo” („Samemu Bogu”).

WPROWADZENIE RELIKWII BŁ. STEFANA WYSZYŃSKIEGO

W Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie 12 września 2021 r. odbyła się beatyfikacja kard. Stefana Wyszyńskiego. Miesiąc później, 12 października 2021 r., w sanktuarium miała miejsce uroczystość wprowadzenia relikwii nowego Błogostawionego, której dokonał abp Józef Górzyński, metropolita warmiński. W uroczystości uczestniczyli także: biskup pomocniczy Janusz Ostrowski, około 50 kapłanów diecezjalnych i zakonnych, przedstawiciele władz samorządowych z Lidzbarka Warmińskiego i okolic, dzieci i młodzież ze szkół prymasowskich oraz liczna grupa wiernych. Relikwiarz zawiera liczne symbole odnoszące się do życia Prymasa. Wykonany z kryształu, przedstawia bazylikę archikatedralną św. Jana Chrzciciela w Warszawie. Po prawej stronie widoczna jest wieża sanktuarium na Jasnej Górze, a pośrodku wizerunek Matki Bożej Częstochowskiej, której kardynał był wielkim czcicielem. W dolnej części relikwiarza znajduje się próbka krwi kardynała Wyszyńskiego, a pod nią sentencja: „Per Mariam Soli Deo” („Przez Maryję Samemu Bogu”).

UROCZYSTOŚCI DZIĘKCZYNNE ZA BEATYFIKACJĘ PRYMASA TYSIĄCLECIA

28 sierpnia 2022 r. w sanktuarium odbyły się Archidiecezjalne Uroczystości Odpustowe ku czci Matki Pokoju, które przeżywaliśmy w duchu dziękczynienia za beatyfikację bł. Stefana Wyszyńskiego. Uroczystej sumie odpustowej przewodniczył biskup pomocniczy archidiecezji warszawskiej Rafał Markowski w zastępstwie metropolity warszawskiego kard. Kazimierza Nycza. W homilii, którą wygłosił przypomniał, że Stoczek Klasztorny to ważne miejsce z tego powodu, że to właśnie tutaj bł. Stefan Wyszyński dokonał osobistego aktu poświęcenia się Matce Bożej. Widział, że to jest ratunek dla narodu, że to jest droga świętości każdego człowieka. Prymas mocą wiary i modlitwy dokonał rzeczy niewobraźalnych - mówił bp Markowski.

SANKTUARIUM POMNIKIEM HISTORII

Zgodnie z Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 grudnia 2022 roku, sanktuarium Matki Pokoju w Stoczku Klasztornym zostało uznane za Pomnik Historii. *„Miejsce to zostało docenione ze względu na wartości historyczne, artystyczne i naukowe oraz walory krajobrazowo - przestrzenne, założenia klasztorne, cennego zabytku architektury i sztuki barokowej, zachowanego w otwartym krajobrazie wiejskim, a w czasach najnowszych – miejsca internowania*

Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Obszar Pomnika Historii Stoczek Klasztorny – Sanktuarium Matki Pokoju obejmuje kościół pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny z otaczającymi go krużgankami i klasztorem”. Pomnik Historii to jedna z pięciu form ochrony zabytków, wymienionych w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Terminem tym określa się zabytek nieruchomy o szczególnym znaczeniu dla kultury. Rangę Pomnika Historii podkreśla fakt, że jest on ustanawiany rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

WIZYTA KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI

W dniach 12-14 czerwca 2023 r. w Lidzbarku Warmińskim odbyło się 395. Zebranie Plenarne Konferencji Episkopatu Polski, zorganizowane z okazji 550. rocznicy urodzin oraz 480. rocznicy śmierci Mikołaja Kopernika. Pierwszego dnia, po obradach biskupi udali się do Stoczka Klasztornego, gdzie pod przewodnictwem Prymasa Polski, abp. Wojciecha Polaka sprawowali Eucharystię. Hierarchów przywitał kustosz sanktuarium Matki Bożej Pokoju ks. Wojciech Sokołowski MIC. Przedstawił historię miejsca oraz okoliczności związane z uwięzieniem w klasztorze Prymasa Polski bł. Stefana Wyszyńskiego. Na wstępie Mszy Świętej przybyłych biskupów przywitał metropolita warmiński abp Józef Górczyński: *„Dzisiaj, jako pasterze kościoła w Polsce, stajemy w tym miejscu z podziękowaniem za wspaniałych pasterzy bł. Kardynała Stefana Wyszyńskiego i św. Jana Pawła II, pociągani, a może także zawstydzani ich przykładem. Dlatego stajemy z intencją błagalną, by byli oni naszymi orędownikami w naszych pasterskich zadaniach, byśmy potrafili choć trochę ich naśladować. Mając tę łaskę, że znajdujemy się w Sanktuarium Matki Bożej Królowej Pokoju, modlimy się także o pokój”.*

PORZĄDEK NABOŻEŃSTW W SANKTUARIUM

Niedziela i Święta (Msza Święta) w okresie letnim (od 1 maja do 30 września), godz. 9.00, 11.30 i 17.00

w okresie zimowym (od 1 października do 30 kwietnia), godz. 9.00, 11.30 i 17.00

Dni powszednie (Msza Święta) w okresie letnim (od 1 maja do 30 września), godz. 7.30 i 19.00

w okresie zimowym (od 1 października do 30 kwietnia), godz. 7.30 i 17.00

Nabożeństwa Fatimskie – od maja do października (13-go każdego miesiąca), godz. 19.00

Główne Uroczystości Odpustowe w ostatnią niedzielę sierpnia

DOM PIELGRZYMA W SANKTUARIUM

Zapraszamy serdecznie przez cały rok. Klasztor dysponuje 60 miejscami noclegowymi dla grup zorganizowanych, pielgrzymów indywidualnych, turystów i gości. Istnieje również możliwość skorzystania z posiłków przygotowywanych w kuchni klasztornej. Można także odpocząć w pięknym barokowym ogrodzie klasztornym.

OPIEKUNOWIE SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ POKOJU ZGROMADZENIE KSIĘŻY MARIANÓW

Stoczek Klasztorny 30, 11-106 Kiwity, tel. 89 766 09 11, www.stoczekklasztorny.pl, e-mail: marianie@stoczek.pl

PKO BP SA o /Lidzbark Warmiński 78 1020 3570 0000 2102 0007 7552

